

РЕШЕНИЕ

№ 2174

гр. София, 01.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 14.12.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **11724** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на адв. И. Ш., като пълномощник на Т. П. К. „Б. К. Х.“, ЕИК[ЕИК], срещу БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА №133/26.07.2019г. на министъра на здравеопазването, В ЧАСТТА в която минералната вода, добивана от водоземно съоръжение сондаж №7, находище на минерална вода „Х.“, [населено място], е определена като неподходяща за всекидневна употреба за питейни цели и във вр. с Определение №12397/07.10.2020г. на Върховния административен съд (ВАС), състав на VI отделение по адм. дело №8271/2020г.

Жалбоподателят претендира за недействителност на Балнеологичната оценка, в оспорваната ѝ част, като постановена в противоречие с целта на закона и при допуснати съществени нарушения на административно-процесуалните правила. Поддържа, че с балнеологичната оценка по чл.75, ал.3 от Закона за здравето (ЗЗдр.) се удостоверява съставът и свойствата на минералната вода от конкретно водоземно съоръжение на находище на минерална вода, както и целта и начинът на нейното приложение. Твърди, че министърът на здравеопазването няма правомощие да преценява дали водата е подходяща за всекидневна употреба или не. Сочи, че минералните води са храни по смисъла на Закона за храните (ЗХ) и по отношение на тях, това е приложимият специален закон. Позовава се на разпоредбата на чл.4в, ал.6 ЗХ, според която заключението за фармакологичното и клиничното въздействие на минералната вода – равносилно според него на експертна балнеологична оценка, се

изготвя от определено от министъра на здравеопазването лечебно заведение. Счита, че установяването на съдържание на флуорид от 4.61 mg/l, в резултат на което минералната вода е определена като неподходяща за всекидневна употреба, се отнася до фармакологичното, физиологичното и клиничното въздействие на водата върху човешкия организъм, поради което и оценката е следвало да бъде дадена от определено от министъра лечебно заведение. Твърди също, че в оспорваната ѝ част, процесната балнеологична оценка е лишена от правно основание, тъй като няма действаща правна норма, която да определя над каква стойност съдържанието на флуорид в минералната вода я прави неподходяща за всекидневна употреба. Поддържа, че единственият регламент в тази посока се съдържа в разпоредбата на чл.22, ал.5 от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни нужди (Наредбата), която обаче определя като неподходящи за всекидневна употреба минерални води съдържащи флуорид повече от 1.5 mg/l, но само по отношение на кърмачета и деца под 7 години. Счита, че по аргумент от противното на чл.22, ал.5 от Наредбата за лица над 7г. минералната вода със съдържание на флуорид над 1.5 mg/l не е неподходяща за всекидневна употреба. Чрез процесуалния си представител адв. И. моли съда да отмени в оспорваната ѝ част Балнеологична оценка №133/26.07.2019г. и да осъди ответника да му възстанови сторените разноски по водене на делото, съгласно представения списък. Доводи за незаконосъобразност на акта, в оспорваната му част, излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Ответникът – МИНИСТЪР на здравеопазването, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Ц. прави възражение за недопустимост на жалбата и моли съда да я остави без разглеждане или алтернативно да я отхвърли като неоснователна. На първо място поддържа, че Балнеологичната оценка не е административен акт и с нея не се засягат пряко права или законни интереси на жалбоподателя, нито се разширяват съществуващи задължения. Твърди, че актът е издаден от компетентен орган след като е бил надлежно сезиран и въз основа на извършени лабораторни изпитвания и експертни оценки. Претендира за разноски. Доводи за недопустимост или алтернативно за неоснователност на жалбата излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и доказателствата събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

С Договор от 12.02.1999г. на жалбоподателя Т. производителна кооперация „Б. компания Х.“ (Т. „Х.“) е предоставено особено право на ползване (концесия) върху минерална вода от находище „Х.“ – изключителна държавна собственост, разкрита чрез сондажи №1 и №7, в размер на 30000 м³ годишно. Съгласно условията на концесионния договор -чл.10, на концесионера е дадено право да ползва добитата минерална вода, в установения обем, за бутилиране на натурална и газирани минерална вода и за производство на безалкохолни напитки. С допълнително споразумение №4/10.12.2009г. към Договора за предоставяне на концесия за минерална вода, е удължен срокът на концесията до 35 години, считано от датата на подписване на договора – 12.02.1999г., и е определен нов годишен експлоатационен ресурс в обем 51480 м³, от които 43500 м³ от сондаж №7.

За характеристиките и свойствата на минералната вода от сондаж №7 е бил издаден Сертификат №7/23.09.2014г. със срок на валидност 5г.

С писмо с вх. №260-00-202/06.03.2019г. жалбоподателят е сезирал Министерството на околната среда и водите (МОСВ) с искане да бъдат предприети действия пред Министерството на здравеопазването (МЗ) за подновяване на Сертификат №7/23.09.2014г. за качествата на минералната вода от Сондаж №7 от находище на минерална вода „Х.“. В тази връзка заместник министърът на околната среда и водите е поискал, на основание чл.86 от Наредба №1/10.10.2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води (Наредба №1/2007г.) МЗ да започне процедура по подновяване на Сертификат №7/23.09.2014г. В писмото е указано, че в резюмето, което е част от Сертификата, няма настъпили промени в части „Експлоатационни ресурси“ и „Санитарно-охранителна зона“. С писмо с изх. №МВ-00-8/20.03.2019г. заместник министърът на здравеопазването е уведомил директора на Б. дирекция „И. район“ (Б. дирекция), директора на Регионалната здравна инспекция – [населено място] (РЗИ), изпълнителния директор на [фирма] (НСБФТР), директора на Националния център по радиобиология и радиационна защита, изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) и заместник министъра на околната среда и водите, че е образувано производство по подновяване на Сертификат №7/23.09.2014г. в рамките на което ще бъде извършена и балнеологична оценка на минералната вода, съгласно изискванията на чл.75, ал.3 и ал.4 ЗЗДр. Възложено е еднократно вземане на проби за лабораторно изпитване на показателите на минералната вода – физикохимични, химични, радиологични и микробиологични, като е указано изпитванията на радиологичните показатели да бъдат извършени в Националния център по радиология и радиационна защита и Изпълнителната агенция по околна среда.

Със Заповед №РД-03-111/29.03.2019г. директорът на Басейновата дирекция е определил състав на комисия, която да извърши вземане и доставка на водни проби от сондаж №7 на находището на минерална вода „Х.“. Резултатите от лабораторното изпитване на взетите проби са отразени в Протоколи от изпитване №, № П-452 и П-452-1 от 11.04.2019г. на РЗИ – П., Лабораторен изпитвателен комплекс. За извършения радиологичен контрол на пробите Органът по контрол от вида А при Националния център по радиология и радиационна защита е издал Сертификати №, № W054a и W054b от 16.05.2019г. Въз основа на горните резултати и тези, обективирани в Протокол за изпитване №73/14.05.2019г. на сертифицираната Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към МЗ, е била изготвена Експертна балнеологична оценка от НСБФТР. Според отразеното в оценката водата съответства на изискванията по Приложение №3 от Наредбата.

Производството е приключило с издаване на процесната Балнеологична оценка №133/26.07.2019г. на министъра на здравеопазването и Сертификат №7/26.07.2019г.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Въпросът за допустимостта на жалбата е разрешен с Определение №12397/07.10.2020г. на ВАС по адм. дело №8271/2020г.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид заявените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на оспорения административен акт, на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните изводи:

Балнеологична оценка №133/26.07.2019г. е издадена от компетентен орган, в кръга на

правомоцията му, съгласно чл.75, ал.3 ЗЗдр.

Актът е в предписаната от закона форма и при издаването му не са допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила, установени в чл.75, ал.3 – ал.8 ЗЗдр. Съдът споделя разбирането, че нарушението на административнопроизводствените правила е съществено само тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган.

Настоящият решаващ състав приема, че в оспорваната ѝ част, Балнеологичната оценка от 26.07.2019г. е в съответствие с приложимите материалноправни норми и с целта на закона - опазване здравето на гражданите.

Според определението, дадено в чл.75, ал.3 ЗЗдр. (приложимата редакция ДВ, бр.98/2018г., в сила от 27.11.2018г.) балнеологичната оценка удостоверява състава и свойствата на минералната вода от конкретно водоземно съоръжение на находище на минерална вода, целите и начина на нейното приложение и е условие за ползването на минералните води за питейни, хигиенни, лечебни, профилактични, рехабилитационни и спортно-рекреационни цели. В ал.5 на чл.75 ЗЗдр. е предвидено, че балнеологичната оценка се изготвя въз основа на анализи и заключения от проведени проучвания за: а) хидрогеоложките условия и експлоатационните характеристики на находището на минералната вода; б) физичните, физико-химичните, химичните, радиологичните и микробиологичните характеристики на минералната вода; в) фармакологичното, физиологичното и клиничното въздействие на минералната вода. Срокът на валидност на балнеологичната оценка е 10г. от датата на издаването ѝ и се публикува на интернет страницата на МЗ (чл.75, ал.6 и ал.8 ЗЗдр.).

Процесната балнеологичната оценка е първа, дадена по реда и при условията на чл.75 ЗЗдр., след изменението му ДВ, бр.98/2018г., в сила от 27.11.2018г.

В случая няма спор относно количеството флуорид, съдържащо се в 1 литър от минералната вода, добивана от водоземно съоръжение сондаж №7, находище на минерална вода „Х.“ - 4.61 mg/l. Спорен е въпросът основателно ли е вписването в Балнеологичната оценка на заключение, че водата е неподходяща за всекидневна употреба за питейни цели, поради установено високо съдържание на флуорид - 4.61 mg/l.

Отговорът на този въпрос е положителен.

Неоснователни са доводите на жалбоподателя, че след като водата, включително минералната, е храна по смисъла на чл.2, ал.2 ЗХ (отм., ДВ бр.52/09.06.2020г.), то по отношение на условията и начина на използването ѝ за питейни цели е приложим Законът за храните (отм.). Условията за ползване на курортните ресурси, каквито са минералните води, са изрично регламентирани в Закона за здравето – Глава втора „Дейности по опазване на здравето“, Раздел VIII. Според приложимата норма на чл.75, ал.3 ЗЗдр. ползването на минерални води за питейни, хигиенни, лечебни, профилактични, рехабилитационни и спортно-рекреационни цели се извършва след балнеологична оценка, издадена от министъра на здравеопазването. Балнеологичната оценка по чл.75 ЗЗдр. е различна от Сертификата по чл.4, т.6 от Наредбата. Въз основа на анализите и заключенията от проведени проучвания Балнеологичната оценка удостоверява състава и свойствата на минералната вода от съответното водоземно съоръжение на находище на минерална вода, целите и начина на нейното приложение. От друга страна Сертификатът, който също се издава от министъра на здравеопазването, удостоверява дали минералната вода е подходяща за бутилиране за

питейни цели (чл.5, ал.1 от Наредбата). Съответствието на минералната вода с максимално допустимите стойности за съдържание на елементи и съединения, установени в Приложение №3 към чл.6 от Наредбата, е предпоставка за издаването на Сертификат и разрешаването на бутилирането и пускането на минералната вода на пазара. Според това приложение максималната допустима стойност на флуорид, над която минералната вода се определя като неподходяща за бутилиране е 5.00 mg/l. В случая установеното количество флуорид в литър вода от водовземно съоръжение сондаж №7, находище на минерална вода „Х.“, не надвишава пределно допустимата норма, поради което и министърът на здравеопазването е издал Сертификат №7/26.07.2019г. въз основа на който водата може да бъде бутилирана. Този извод обаче, не противоречи на заключението в процесната Балнеологичната оценка, че поради високото съдържание на флуорид, водата, макар и подходяща за бутилиране, не е подходяща за всекидневна употреба за питейни цели.

Изискванията към качеството и безопасността на водата, предназначена за питейно-битови нужди са установени в Наредба №9/16.03.2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (Наредба №9/2001г.). Действително в чл.2, ал.1 изрично е указано, че Наредба №9/2001г. не се прилага за натурални минерални води, определени като такива от компетентните държавни органи, съгласно действащите нормативни актове. Независимо от това обаче, именно Наредба №9/2001г. е нормативният акт, в който са установени критериите, определящи питейната вода като безопасна и чиста – т.е. годна за всекидневна употреба. В чл.5 от Наредба №9/2001г. изрично е записано, че питейната вода трябва да отговаря на стойностите на показателите, определени в Приложение №1, таблици А, Б, В, Г.1 и Г.2. В таблица Б на Приложение №1 са посочени химическите показатели, които не могат да бъдат надвишавани във водата за питейно-битови цели. Максимално допустимото количество флуориди е определено на 1.5 mg/l.

Освен това в Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25.10.2011г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) №1924/2006 и (ЕО) №1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) №608/2004 на Комисията, също са нормирани дневните референтни количества за прием на витамини и минерали от възрастни (Приложение XIII). Според Регламента дневното референтно количество за прием на флуорид с храната е 3.5 mg. След като законът – чл.2, ал.2 ЗХ (отм.) определя водата като храна, то безспорно към нея са приложими установените с Регламент (ЕС) №1169/2011 референтни стойности за дневен прием на минерали. В случая съдържанието на флуорид в минералната вода добивана от сондаж №7 надхвърля стойностите, установени в Наредба №9/16.03.2001г. и тези, установени с Регламент (ЕС) № 1169/2011.

При тези факти законосъобразно и в съответствие с целта на закона в процесната Балнеологична оценка е включена забележката, че минералната вода от водовземно съоръжение сондаж №7, находище „Х.“, не е подходяща за всекидневна употреба за питейни цели, предвид високата концентрация на флуорид в 1 литър.

Следва да се отбележи, че Балнеологичната оценка, включително процесната забележка, не засяга правата на жалбоподателя, придобити от концесионния договор

от 1999г., включително правото да бутилира и пуска в продажба натурална минерална вода, добивана от сондаж №7. Целта на Балнеологичната оценка е въз основа на проведени проучвания и анализи да удостовери състава и свойствата на минералната вода от конкретно водоземно съоръжение и да посочи целите и начина на нейното приложение.

По изложените доводи настоящият решаващ състав приема, че в оспорваната ѝ част Балнеологичната оценка №133/26.07.2019г., издадена от министъра на здравеопазването, е законосъобразна и не подлежи на отмяна.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.4 АПК на ответника се дължат разноски. Съгласно приложимата норма на чл.78, ал.8 от Гражданския процесуален кодекс в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. В настоящия случай ответникът е бил представляван от юрисконсулт, като съдът в съответствие с фактическата и правна сложност на делото определя размер на възнаграждението 200 (двеста) лева.

Така мотивиран и на основание чл.159, т.4 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

ОПРЕДЕЛИ

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Т. П. К. „Б. К. Х.“, ЕИК[ЕИК], срещу БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА №133/26.07.2019г. на министъра на здравеопазването.

ОСЪЖДА Т. П. К. „Б. К. Х.“, ЕИК[ЕИК], с адрес: 1407 С., [улица], ет.2, ап.9, да заплати на МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО, представлявано от министъра, с адрес: 1000 С., пл. „Св. Неделя“ №5, сумата 200 (двеста) лева – разноски по адм. дело №11274/2019г.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на РБългария, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова